

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 033495 24 Кж 4
Бања Лука, 20.5.2024. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Обрена Бужанина предсједника вијећа, Душка Бојовића и Даниеле Миловановић чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптужених С.Л., С.Д., М.Р., Д.Т., О.Ш. и А.Г., због кривичног дјела неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 3. у вези са ставом 2. и 1. Кривичног законика Републике Српске, а оптужених С.Д., Д.Т. и О.Ш. и због кривичног дјела омогућавање уживања опојних дрога из члана 208. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног законика Републике Српске, те оптуженог А.Г. и због кривичног дјела омогућавање уживања опојних дрога из члана 208. став 1. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалбама браниоца оптуженог С.Л., адвоката А.Д.Т. из Б., браниоца оптуженог С.Д., адвоката М.Д. из Г., браниоца оптуженог М.Р., адвоката Ј.С. из Г и браниоца оптуженог А.Г., адвоката М.К. из Заједничке адвокатске канцеларије „К.-Б.“ из Г., изјављеним против рјешења Окружног суда у Бањалуци број 11 0 К 033495 24 К од 7.5.2024. године, у сједници вијећа одржаној дана 20.5.2024. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

Одбијају се, као неосноване, жалбе бранилаца оптужених С.Л., С.Д., М.Р. и А.Г., изјављене против рјешења Окружног суда у Бањалуци број 11 0 К 033495 24 К од 7.5.2024. године.

Образложење

Побијаним рјешењем Окружног суда у Бањалуци број 11 0 К 033495 24 К од 7.5.2024. године, у поступку контроле оправданости притвора, у складу са одредбом члана 202. став 1. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21, у даљем тексту: ЗКП РС), утврђено је да и даље постоје разлози за притвор према оптуженима С.Л., С.Д., М.Р., Д.Т., О.Ш. и А.Г., који се потврђеном оптужницом Окружног јавног тужиоца из Бањалуке број Т13 0 КТ 0066502 23 од 27.2.2024. године терете и то оптужени С.Л., С.Д., М.Р., Д.Т. и А.Г. због кривичног дјела неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 3. у вези са ставом 2. и 1. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске број 64/17, 15/21, 89/21 и 73/23, у даљем тексту: КЗ РС), те оптужени С.Д., Д.Т. и О.Ш. и због кривичног дјела омогућавања уживања опојних дрога из члана 208. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, а оптужени А.Г. и

због кривичног дјела омогућавање уживања опојних дрога из члана 208. став 1. КЗ РС.

Притвор је оптуженим продужен из посебног притворског разлога садржаног у одредби члана 197. став 1. тачка в) ЗКП РС.

Против наведеног рјешења жалбе су благовремено изјавили бранилац оптуженог

С.Л., адвокат А.Д.Т. из Б., бранилац оптуженог С.Д., адвокат М.Д. из Г., бранилац оптуженог М.Р., адвокат Ј.С. из Г. и бранилац оптуженог А.Г., адвокат М.К. из Заједничке адвокатске канцеларије „К.-Б.“ из Г.

Бранилац оптуженог С.Л. је изјавио жалбу због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, битне повреде одредаба кривичног поступка и повреде Кривичног законика, оспоравајући правилност побијаног рјешења због недостатка, како образложења основане сумње као општег услова за продужење притвора, а тако и посебног разлога за продужење притвора, предлажући да се жалба уважи, побијано рјешење поништи или преиначи, па да се оптужени пусти на слободу или да му се одреди мјера забране.

Бранилац оптуженог С.Д. је жалбу изјавио због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, сматрајући да је исказима свједока који су саслушани на главном претресу компромитовано постојање основане сумње да је оптужени учинио кривична дјела која му се стављају на терет потврђеном оптужницом, те да је нејасно на основу чега је првостепени суд утврдио да се нису измијениле околности које указују на постојање посебног притворског разлога прописаног одредбом члана 197. став 1. тачка в) ЗКП РС, предлажући да се побијано рјешење укине и оптужени пусти на слободу.

Бранилац оптуженог М.Р. је у изјављеној жалби указао да не постоје законски разлози за продужење притвора, с обзиром на то да не постоји основана сумња да је оптужени учинио кривично дјело неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 3. у вези са ставом 2. и 1. КЗ РС, јер је она заснована на резултатима посебних истражних радњи, које су предузете по незаконитим наредбама суда. Указује и на то да не постоји ни посебан притворски разлог из одредбе члана 197. став 1. тачка в) ЗКП РС јер се он погрешно заснива на ранијој осуђиваности осумњиченог, а у међувремену је наступила законска рехабилитација, па се оптужени има сматрати неосуђиваним лицем. Због свега наведеног сматра да притвор није оправдан, предложивши да се притвор укине и оптужени пусти на слободу.

Бранилац оптуженог А.Г. је жалбу изјавио због битне повреде одредаба кривичног поступка и погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, сматрајући да је првостепени суд пропустио да у односу на овог оптуженог конкретизује постојање посебног притворског разлога из одредбе члана 197. став 1. тачка в) ЗКП РС, јер нема доказа који би упућивали на закључак да би његовим пуштањем на слободу он наставио вршити кривична дјела, предложивши да се побијано рјешење укине, оптужени пусти на слободу и одреде мјере забране.

Разматрајући спис, побијано рјешење и жалбе, одлучено је као у изреци овог рјешења из сљедећих разлога:

Побијано рјешење правилно закључује да основана сумња, као општи услов за одређивање притвора, да су оптужени учинили кривична дјела за која се терете потврђеном оптужницом, произилази из исказа свједока и материјалних доказа који су уз оптужницу приложени, односно да је она неспорно утврђена у више правоснажних рјешења о притвору. Такође правилно се у првостепеном рјешењу констатује да нису настале нове околности од доношења посљедњег рјешења о продужењу притвора, након потврђивања оптужнице, а које би довеле у питање постојање основане сумње да су оптужени учинили кривична дјела која им се потврђеном оптужницом стављају на терет. У побијаном рјешењу се у том погледу истиче да ни свједоци који су саслушани на главном претресу нису компромитовали постојање основане сумње, јер је чињенична подлога за извођење закључка о постојању основане сумње и даље остала у неизмијењеном облику.

Сходно томе, неосновано бранилац оптуженог С.Л. и бранилац оптуженог С.Д. указују да је доведено у питање постојање основане сумње да су они извршили кривична дјела која им се потврђеном оптужницом стављају на терет тиме што из исказа свједока који су саслушани на главном претресу, Ђ.Т. и О.Б., не произилази нити један навод који би ове оптужене повезао са извршењем кривичних дјела, а управо због чињенице да се закључак о постојању основане сумње не изводи из исказа само та два свједока, него и из исказа других свједока и материјалних доказа.

Неосновано је и оспоравање постојања основане сумње жалбеним наводима браниоца оптуженог М.Р., због тога што је њено постојање утврђено на основу резултата посебних истражних радњи које су проведене на основу наредби суда, које бранилац сматра незаконитим, јер преиспитивање правилности предузетих посебних истражних радњи и законитости доказа који су прибављени на основу таквих радњи не може бити предмет у поступку контроле оправданости притвора, већ ће се одговор на то питање дати након окончања главног претреса, односно приликом изрицања пресуде.

Такође се жалбеним приговорима бранилаца оптужених не може оспорити правилност и законитост побијаног рјешења у односу на притворски разлог који је прописан одредбом члана 197. став 1. тачка в) ЗКП РС.

У односу на овај посебан притворски разлог правилно у побијаном рјешењу суд констатује да и даље постоје разлози који оправдавају бојазан да ће оптужени боравком на слободи поновити кривична дјела. Ти разлози се огледају у томе што се, када је у питању оптужени С.Л., ради о лицу које је вишеструко осуђивано, укључујући осуде и за иста кривична дјела, док се, када се ради о осталим оптуженим, С.Д., М.Р. и А.Г., који нису раније осуђивани, не може занемарити природа и тежина кривичних дјела за која се терете. То се нарочито односи на околности предузимања радњи извршења кривичних дјела у дужем временском периоду, од стране више лица у својству саизвршилаца, односно потенцијалних конзумента, који су вршили кривична дјела са циљем стицања противправне имовинске користи, уз употребу значајних средстава и ресурса за

извршење кривичних дјела, што им је и омогућило стицање знања, вјештина и искуства у продаји и начину уживања опојних дрога различитих врста. Све наведене околности, као и околност да су у извршењима предметних кривичних дјела прекинути искључиво из разлога што су лишени слободе, указује на то да би они не само наставили, него и интензивирали активности у правцу неовлаштене продаје и давања на уживање опојних дрога, мотивисани брзим стицањем противправне имовинске користи.

Дакле, по оцјени овог суда, правилно је у побијаном рјешењу утврђено да постоје разлози који указују да постојање итерацијске опасности, чија правилност наводима из изјављених жалби није доведена у питање.

Наиме, противно жалбеним приговорима браниоца оптуженог С.Л. да суд не може заснивати свој закључак о постојању овог притворског разлога на ранијој осуђиваности оптуженог за друга кривична дјела, у пракси Европског суда за људска права, коју слиједи и Уставни суд Босне и Херцеговине, установљено је да претходне осуђујуће пресуде могу представљати основу за разумну бојазан да би оптужени могао учинити ново кривично дјело.

Неосновано се од стране браниоца оптуженог С.Д. указује да се тежина кривичног дјела не може узети у обзир при оправдању дужег трајања притвора, а то из разлога што се у побијаном рјешењу постојање итерацијске опасности утврђује не само на основу тога каква је природа и тежина дјела, него и других околности, који се тичу и начина извршења, својства лица који су учествовали у његовом извршењу, средстава и предмета који су кориштени и који је главни мотив њихових извршења.

Указивање браниоца оптуженог М.Р. да се у побијаном рјешењу постојање посебног притворског разлога погрешно заснива на његовој ранијој осуђиваности, с обзиром да је код њега, у погледу раније извршених кривичних дјела наступила законска рехабилитација, овај суд цијени неоснованим, јер се у побијаном рјешењу, осим раније осуђиваности оптужених С.Л. и Д.Т., не помиње осуђиваност оптуженог М.Р., нити се на томе заснива постојање посебног притворског разлога у односу на овог оптуженог.

На правилност побијаног рјешења, у дијелу који се односи на постојање посебног притворског разлога, не утичу ни жалбени наводи браниоца оптуженог А.Г., који сматра да у датом случају изостаје индивидуализација разлога за постојање посебног притворског разлога. С обзиром на то да је јасно у побијаном рјешењу наведено који су то разлози који оправдавају постојање итерацијске опасности за све оптужене, па самим тим и за оптуженог А.Г., сходно томе се сваки од истакнутих разлога може индивидуално везати за сваког оптуженог, без обзира на то што за сваког нису посебно наведени исти разлози, а нарочито ако се узме у обзир да се ради о кривичним дјелима за која постоји основана сумња да су их оптужени извршили у својству саизвршилаца.

Утврђујући да је неопходно да се против оптужених притвор продужи, тиме је у побијаном рјешењу дато образложење за став одбране о примјени мјера забране, а ради чега су без основа жалбени приговори бранилаца оптужених

којима се оспорава правилност чињеничне основе побијаног рјешења и у том правцу приједлог за изрицање мјера забрана.

Из наведених разлога, а на основу одредбе члана 337. став 3. ЗКП РС, одлучено је као у изреци овог рјешења.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић